

tíðindablaðið  
**sosíalurín**

Telefon 1 18 20  
Argjavegur 26, 3800 Argir  
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: P/f Sosíalurín ©  
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller  
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl  
Blaðfólk: Hogni Djurhuus  
Randi Jacobsen  
Tófrinn Smith  
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov  
Uppseting: P/f Sosíalurín  
Prent: P/f Pressan 1981

**Arbeiðaramál**

HER Í BLAÐNUM hava verið frammi ymisk sjónarmið um, hvussu góður arbeiðaraflokkur javnaðarflokkurin veruliga er. Lutvist hevur fyrrverandi starvsnevndarlimurin í flokkinum Ingeborg Vinther ført fram, at »hon ikki kann forsvara at vera limur í einum flokki, sum als ikki verjur arbeiðarafjöldina«. Og lutvist hevur formaðurin í flokkinum víst hesum pástandi aftur, og hevur hann víst á mong arbeiðaramál, sum javnaðarflokkurin hevur lagt til brots at fremja og hevur eisini fingið framt.

VIT SKULU ikki her taka dagar ímillum hesi sjónarmið. Vit skulu tó siga, at sjálvsagt hava báðir partar nakað av rætti og eingin hevur tiskil allan rættin. Tey stríð, sum hava verið, høvdu kunnað verið greidd við eitt sindur meira av elegansu, eisini frá teimum feløgum, sum hava verið partar í teimum stríðum, sum vit øll minnst og tiskil ikki noyðast at nevna.

TÍ VILJA vit heldur mæla til at hyggja framyvir og kanna eftir, hvat ið kann gerast fyri arbeiðaraflokkunum restina av hesum valskeiði. Longu nú er eitt stórmál framt, og tað er frítíðarlógin. Og neyvan nakar kann syta fyri, at sjáldan er eitt mál loyst so væl smb. ynskjunum hjá fakfeløgum, sum júst hetta mál. Mannagongdin við frítíðarlógini vísir eisini, hvussu effektivasti hátturin er at fáa framt eitt slíkt mál. Sett varð ein nevnd við umboðum fyri tey týðningarmiklastu fakfeløgini av tímaløntum saman við umboðum fyri tey týðningarmiklastu fakfeløgini av tímaløntum saman við einum lögfrøðingi. Hendan kom eftir nøkrum mánaðum við einum fullfíggaðum uppskoti, og tað er eisini hetta uppskot, sum nærum óbroytt er samtykt og sett í verk. Vanliga mannagongdin við at lata umsitingina hjá tí almenna loysa eitt slíkt mál hevði helst tikið nógv longri tíð.

MEN ÚRSLITID er ein frítíðarlóg-gáva júst eftir høvduin hjá teimum flestu feløgnum. Henda sama nevndin sigur enn og skal eisini gera uppskot um at tryggja teimum, sum arbeiða á virkjunum, at tey ikki missa pening, um virkið fer á húsagang. Vit rokna við sama góða úrsliti í

**oddagrein**

hesum máli, og verður tá framdur ein nýggjur bati fyri løntakarar. Vit eru vitandi um, at fiskimannafelagið hevur eitt mál liggjandi hjá landsstýrinum um at fáa tryggja fiskimonnum, at teirra partur av sølvurvirðinum ikki fer at gjalda aðrar útreiðslur hjá skipunum við. Felagið hevur einki frætt aftur og vilja vit mæla til, at sama nevndin fær hetta mál at arbeiða við eisini.

SUM SAGT meta vit eina vælvirkandi nevnd sum eitt gott tól at fáa avgreitt mál, sum annars høvdu ligið í eini skuffu. Vit meta hetta landsstýrið atv hava minst tvey høvuðsmál hjá løntakarum at fáa frá hondini. Annað er spurningurin um fastlønarskipan hjá flakafólki, sum vit hava umtalað áður í eini oddagrein. Vit meta tað at vera av alstórum týðningi ikki bert hjá arbeiðsfólki, men eisini hjá samfelagnum sum so, at fáa trygg arbeiðsviðurskipti á okkara flakavirkjum, og Føroya Arbeiðarafelag hevur eisini vent sær til tað almenna hesum viðvikjandi.

VIT VILJA endurtaka okkara tilmæli um at sett verður ein nevnd at arbeiða við hesum spurningi. Kann hetta mál fáa eina loysn vil tað vera eitt tað størsta framstig hjá tímaløntum nakrantíð.

TAÐ VERÐUR eisini meira og meira aktuelt at fáa eina eykapsjónsskipan fyri tey, sum ikki hava eina slíka. Hetta mál er í summum førum greitt millum arbeiðarar og arbeiðsgevarar, men tað ber ikki til í øllum førum at fáa eina endaliga loysn bert í sáttmálunum. Her eigur tað almenna at fáa í lag eina heildarloysn, soleiðis at øll verða eins fyri og øll koma at gjalda tað sama. Vit halda at landsstýrið eigur at skunda undir hetta arbeiði, kanska eisini við at seta eina nevnd.

VIT IVAST ikki í, at hóast síni mistøk so er javnaðarflokkurin framvegis tann flokkur, sum er frægastur at umboða áhugamál verkamanna. Men fyri at frægast kann koma burtur úr er tó neyðugt, at tað ber ikki til í øllum førum at fáa eina endaliga loysn bert í sáttmálunum. Her eigur tað almenna at fáa í lag eina heildarloysn, soleiðis at øll verða eins fyri og øll koma at gjalda tað sama. Vit halda at landsstýrið eigur at skunda undir hetta arbeiði, kanska eisini við at seta eina nevnd.

**»Bøssa-brúdleyp«  
Í Kirkjubømúrinum???**

Í Dagblaðnum, friggjadagin tann 2. mars stóð grein um eitt sokallað »bøssa-brúdleyp«, sum var hildið úti í kirkjubømúrinum seinasta leygardag.

Dagblaðið skrivur, at kirkjubømenn komu leypandi, og at nógv av teimum luttakandi vórðu illa við av hesari hending og rýmdu. Eisini stendur, at tað vóru tveir sonnevndir bakborðsindianarar, sum vigdir vórðu.

Nú er tað soleiðis, at undirritaða kennir bæði brúður, brúðgom og prest og harafturat meginpartin av fólkinum, sum stóðu aftanfyrir brúdleypið.

Sambært gamlari siðmenning, verða tey flestu her á landi vigd, og geva hvørjum øðrum orð uppá, at tey vilja liva saman sum maður og kona eftir teimum agggomlu kyns-

rollunum, har kvinnan er ein sonevnd »medhjálpi« hjá manninum. Á henda hátt skal livið gerast lættari, tí at maður og kona skulu gerast eitt. Mær rennur í hug nakað, ið danski rithevdurinn Suzanne Brøgger skrivaði um hetta í debutbók síni »Fri os fra kærligheden«. Har skrivaði hon, at maður og kvinna kunnu gerast eitt, tá ið kvinnan er 0 og maðurin er 1 (1+0=1) og tað sær tverri út til at vera grátuligi veruleikin enn í dag, í stóran mun.

At so nokur frisk ungfolk (og vaksin fólk, fyri sovið), taka seg saman í bólk fyri at visa á, hvussu avleiðt og mannchavinistiskt brúðarritualið í veruleikanum er, kann bara vera til at fróa seg yvir!

At enda má eg gera

tann, sum skrivaði Dagblaðsgræinina greiða'n yvir, at »presturin«, »brúðgomurin« og »brúðurin« ikki vóru meira álvarslig enn nakrir karnevalsfigurar, alto var presturin ikki prestur, og at kirkjubøsmenn ikki komu leypandi, men at ein ábyrgdarmaður kirkjubøsmansins kom inn og bað tey rýma, at »brúðarpárið« ikki eru bøssar, (báðir vóru »ótrúgvir« við konufólki longu fyrsta kveldið!!) og endiliga, at har mæ vitandi ikki var nakar av teim luttakandi sum hvørki rýmdu ella kendu seg illa. Alt gekst væl!

Sum sagt, var tað bara tað reina flipp, men tó ein frálík provokation móti tí tverri alt ov vánaliga og manchauvinistiska brúðarritunalinum.

Reyðsokkur

**Dimma og  
rúsdrekkaspurningurin**

Tað er líkaframt vamlisligt at siggja øll hesi lesarabrevini í Dimmu um rúsdrekka, og samstundis siggja allar rúsdrekkalýsingarnar á forsiðuni. Seinast var tað Ólavur Petersen ið skrivaði um rúsdrekka (tað var nú eitt persónligt álöp á Vilhelm Johannesen, landsstýrismann). Men hvat hevur hesin Ólavur gjørt fyri at forða Dimmu í at lýsa við rúsdrekka fyri hesar donsk brennivínshandlarnar, ella er tað í lagi um foroyingar drekka, bert legurin er danskur og

Dimman fær eina góða for-tjenastu burtur úr tí.

Og aðrir góðir sambandsmenn eisini, so sum Agnar Nielsen, Johs. M. Olsen, Johs. Álvhegg o.a., hvat hava tit gjørt í hesum áli øll hesi árin Dimman hevur havt hesar lýsingarnar á fyrstu síðu á blaðnum.

Væl veit eg, teir kunnu siga sum so, at har er einki nevnt um nakað rúsdrekka, men man ikki mangur maður (og kvinna við) fara eftir Dimmun tá ið rúsdrekka skal billeggjast úr Danmark, og

man ikki mangt heimið verða oyðilagt av hasum lýsingunum í Dimmu.

Nú ið hatta uppskotið kom á ting um at banna rúsdrekkalýsingunum vóru sambandsmenn kroystir at taka undi: við tí, men hvi eru hesir góðu sambandsfráhaldsmenn og blákrøssmenn ikki komnir við hasum fyri langt síðan; er tað tí at Dimman skuldi tjena stjórt uppá hetta, ella hvat?

Fráhaldsmaður

**Eitt nýtt og  
neyðugt tiltak**

1. maí var í Útvarp Føroya sending, ið hevði heitið »Fiskivinnutátturin«. Hetta var ein sera áhuga-verd sending. Lat tað beinanvegin verða sagt, at eg als ikki kendi nakran, hvørki av teimum, ið blivu spurð, ei heldur hann, ið spurdi. Ein iðki tó var hugin av, at tað stóð handgjørt við tí á teimum »spurdu« flakavirkjunum. At heila ógjørt ónki at gera á flakavirkjunum. Tó var eitt, sum »sakkast« aftur úr. Og var

tað virkið í Vági. Tað er ikki fyri blindan at bera, at her í Vági hevur ikki verið nógv mikið av ráveru. Tað er at harmast um, at so er.

Men um tað nú bert skuldi verið handan myndin, so kundi bot verið á berðinum í hesum máli. Mær keldur, at tað, ið spurdi, kvinnan »sakkast«. At »sakkast« uppá flak fyrir hana, ella »sakkast« er eitt ónki ónki ónki. Tó var eitt, sum »sakkast« aftur úr. Og var

Har haldi eg, at øll vóru samd. Tað ið eg helt avgjort manglaði, var, um tað ikki hevði verið rættast, at tað heilt konkret kom fram, at tað, ið tað snúði seg um, var eitt iskoyti til tey arbeiðandi á flakavirkjunum, tá ið onki av ráveru var at viðgera. Eg meinti meg nærum at siggja hasa kvinnuna á Sandi. Hon hevði ta fatan, at flakavirkið á Sandi skuldi gjalda alaln tann peningin, ið vantaði í, til fullan arbeiðsdag. Tað vil siga, ta ið ónki rávera var á virkinum.

Ein kann sláast fast, at her kann ella hana, sum i dag bert fær hendings arbeiðsdag, har kann onki »sakkast« av húsarhaldi

Fræmheid á síðu 8